

Gemeentebelangen

Voorzitter ,

We leven niet in een tijdperk van " verandering", maar in een " verandering" van tijdperk.

Met de decentralisaties breekt er een ander tijdperk aan. Vanaf de jaren zestig hebben we een geleidelijke " verstateling " gehad in de zorg. Nu loopt het systeem vast, vooral bij meerdere problemen tegelijk.

"We zijn gedwongen naar andere wegen om te zien. Wegen die mensen minder afhankelijk maken van de verzorgingssystemen. De nadruk zal moeten liggen op zelfhulp, vrijwilligerswerk, kleinschaligheid van organisaties en decentralisatie van bestuur"

Voor wie hem gekend heeft dit zei staatssecretaris Hendriks al in 1976. Je kunt dus zeggen dat deze man toen al voorzag dat het anders moest.

Het raadsdocument geeft aan dat deze beleidsnota in het 3e kwartaal behandeld moet worden. We zijn nu zover. We kunnen vaststellen dat middels werkconferenties en inspraakmogelijkheden de verschillende partijen zijn gehoord en dat zij hun inbreng hebben gegeven. De reactienota is volgens ons dan ook een goede weergave van de antwoorden op de vele vragen.

Ook als raad zijn wij op diverse manieren en tijdstippen op de hoogte gehouden door o.a de werkconferenties, waarin de raad heeft kunnen aangeven wat voor haar belangrijk is. Met de contourennota zijn wij al vroegtijdig op de hoogte gebracht van de richting die gD in wil gaan. De visie is hier al grotendeels vastgelegd en deze zien wij dan ook terug in deze beleidsnota. Ook zijn de uitgangspunten van het raadsdocument zoals oog voor zwakkeren, zachte landing en voorkomen van maatschappelijke onrust in het document verwerkt.

Alhoewel wij wel van mening zijn dat de maatschappelijke onrust er voorlopig nog wel zal zijn. Hier ligt dus nog een schone taak voor ons allen. Als raadsleden zullen wij ook antwoorden moeten en kunnen geven op vragen van burgers.

De benodigde financiële middelen zijn zoals het raadsdocument aangeeft binnen het beschikbare budget gevonden. Mochten zich er calamiteiten voordoen dan kunnen we ook nog beschikken over 1,8 miljoen die wij als raad hebben vastgelegd speciaal voor de drie decentralisaties.

De visie die wordt neergelegd in het document vinden wij een juiste. Het 2 sporen beleid dat wordt beschreven komt overeen met de wens uit het raadsdocument. Te weten een zachte landing met 2015 als overgangsjaar en gelijktijdig werken aan de transformatie naar het jaar 2016 en verder.

Voorzitter,

Bij de kanttekeningen in het raadscommissievoorstel staat dat de beleidsnota voor een deel duidelijkheid biedt. Sommige zaken zullen zich gaandeweg ontwikkelen. Wij zijn het eens met deze opmerking. We hoeven en kunnen nu niet bepalen hoe alles er precies uit moet komen te zien.

1 januari 2015 is een startpunt. We moeten er niet van uitgaan dat alles voor deze datum voor elkaar is. In Denemarken is men 7 jaar geleden begonnen met een zelfde soort operatie. Zij zijn nu nog bezig. Het zal echt wel voor komen dat er net als nu na 1 januari 2015 mensen tussen de wal en het schip kunnen raken. We moeten als raad dan geen incidenten politiek bedrijven. Het kan niet de bedoeling zijn dat wij als raad individuele problematiek aan de orde gaan stellen. Geen twee situaties zijn hetzelfde.

Voorzitter,

De kanteling van verzorgingsstaat naar participatiesamenleving biedt veel kansen tot verbetering, maar brengt ook risico's met zich mee. De reflex van organisaties en bestuurders is om oude zekerheden te willen behouden door steeds weer aanvullende maatregelen op de nieuwe wetgeving in te bouwen.

Gemeentebelangen

Hierdoor dreigen de transities naar gemeenten te ontaarden in verschuiving van taken naar gemeenten op de oude manier met nog meer bureaucratie.

Ik hoop niet dat we over 3 jaar erop worden afgerekend dat er een nieuwe bureaucratie is ontstaan.

Voorzitter,

In grote lijnen vinden wij het een goede beleidsnota. De diverse aspecten worden op een duidelijke en overzichtelijke manier benoemd.

De grote drijfveer achter de transitie is de zorg weer bij de burger te brengen. "Met meer keuzevrijheid voor regie aan de ene kant en samenhang aan de andere kant" en hoe vind je daarin de juiste balans.

Toch zijn er natuurlijk ook bij ons over de 3 decentralisaties vragen die wij nog beantwoord willen hebben.

Zijn we op tijd klaar. In onze beleving is de WMO het verst. Dit is niet geheel verwonderlijk. De WMO wordt al diverse jaren door de gemeente uitgevoerd. Er zijn echter wel taken bijgekomen.

De andere decentralisaties zijn geheel nieuw voor de gemeente en zullen dus ook meer vergen.

We willen dan ook onze waardering uitspreken voor het ambtelijk apparaat. Wij zien dat er momenteel hard gewerkt wordt om op tijd klaar te zijn.

CDA

Voorzitter,

We hebben het vanavond over dat wat mensen raakt in de essentie van hun bestaan: het meedoen aan de samenleving, het gevoel van iets betekenen; het 'er zijn'.

Mensen hebben hierin een eigen verantwoordelijkheid. Achterover leunen met de armen over elkaar en wachten tot de gemeente je komt helpen, past niet in maatschappijvisie van de Dalfser CDA-fractie. Maar daar waar het niet meer lukt, daar waar je samen met familie en/of vrienden kopje onder dreigt te gaan, daar moeten mensen kunnen rekenen op de overheid, op de gemeente Dalfsen. Het is onze overtuiging en daar mogen we op aan gesproken worden, dat hulp en bescherming van de fysiek, mentaal en financieel zwakkeren in onze samenleving een belangrijke taak van de overheid is.

Het is niet de eerste avond dat we over dit onderwerp spreken. We hebben een lang en zorgvuldig proces achter de rug. Met vanuit de raad veel mogelijkheden tot inbreng. En die is geleverd: desgevraagd, maar ook op momenten dat het college dit even wat minder goed uitkwam.

Ik durf hier te stellen dat we als raad betrokken zijn op dit dossier. Niet voor niets is in het raadsdocument opgenomen dat we hier avonden voor uit willen trekken om dit vraagstuk samen te doorgronden en helpen vorm te geven. Ook hebben we in de contourennotitie de uitgangspunten vastgesteld.

Beleid maken lukt wel. Maar de grote vraag die mijn fractie bezig houdt is voor wie we dat eigenlijk doen? Hoeveel mensen treft het, kennen we als gemeente iedereen? Dubbeltellingen door multiproblematiek, systemen van verzekeraars of andere overheden die niet toegankelijk zijn vanwege privacy. Hoe kunnen we bewaken dat niemand tussen wal en schip raakt door transitie? Privacywetgeving is er om mensen te beschermen, niet om ze zorg te onthouden!

Gemeenten horen inzicht te hebben. Anders worden de plannen die we maken niets meer dan een schot in het duister. We beseffen dat we geen toezegging van het college kunnen krijgen dat alle informatie beschikbaar is. Wel de toezegging dat zij zich er maximaal voor in gaan zetten. En dat vragen we dan ook van u. Dit vraag ik ook aan de fracties in de raad. Een stevige lobby vanuit deze raad in het Haagse. Want juist op dit punt ligt volgens de CDA-fractie de kans die de decentralisaties ons biedt. Begrijp me goed, we walgen van de zware bezuinigingen die er mee gepaard gaan in combinatie met de grote financiële risico's die bij de gemeenten worden neergelegd. Maar voorzitter, dit geeft ons de kans te bewijzen dat we in Dalfsen de juiste schaal hebben. Dat we in Dalfsen elkaar nog kennen, dat we in Dalfsen nog omzien naar elkaar. Dat in Dalfsen de regels niet leidend zijn, maar de mensen. Dat maatwerk wordt geleverd. Dat moet ook het uitgangspunt voor alle partijen zijn voor de communicatie rondom dit onderwerp: redeneren vanuit de client, niet vanuit de gemeente.

Voorzitter,

CDA

De organisatie staat. Kernteams zijn ingericht, college en ambtenaren staan klaar. Verordeningen liggen voor. Er is veel werk verzet. Onze complimenten aan alle betrokkenen! Het is nog niet perfect en we hebben nog opmerkingen, maar we willen ze u niet onthouden. De complimenten zijn dik verdiend. Kijkend naar de stukken die voor ons liggen, constateren we met tevredenheid dat het sociale beleid waar onze gemeente een goede traditie in heeft, wordt voortgezet. We zien veel ruimte voor maatwerk. Dat is goed, maar waak er wel voor dat de betrokken werknemers niet per client een Salomons oordeel moet vellen. Dat is voor betrokken personen - en zo kennen we de afdeling - niet vol te houden. Laat de verantwoordelijkheid en daarmee de aansprakelijkheid waar die hoort. In dat licht doen een dringend appèl op u om beide aspecten goed te regelen.

We zijn / u bent met de productie van deze documenten nog niet klaar, er staat nog veel op stapel. Het echte werk moet nog beginnen.

Al diverse malen heeft mijn fractie het college opgeroepen om de decentralisaties integraal op te pakken. Daarbij zijn voorbeelden als economie en bouw genoemd. Wat is hiervan terecht gekomen of moet dit nog worden opgepakt? Dan geef ik u er alvast een gratis: het is de bedoeling dat vanuit het gemeentehuis veel bedrijven worden bezocht om voor diverse werkzoekenden een arbeidsplaats te vinden. Heel goed, maar zou het niet nog veel beter uitpakken als deze persoon wordt gepromoveerd tot gemeentelijk contactpersoon? Dan kom je bij veel bedrijven binnen en hoort de gemeente pas echt wat er speelt. Twee vliegen in een klap. Want, geachte aanwezigen, zonder goede en bloeiende bedrijven komt van een deel van de decentralisaties niet veel terecht.

En de meest sociale maatregel is mensen aan werk krijgen of in ieder geval een ritme en het gevoel van toegevoegde waarde geven. En voor de kille cijferaars: dat is ook financieel aantrekkelijk, op korte en lange termijn. En wethouders, kom nu niet met het antwoord dat dit zal worden meegenomen en onderzocht. Hier kan morgen mee worden begonnen.

Geschrokken zijn we van de stevigheid van de sancties. Een bijstandsuitkering is geen vetpot en om daar - als straf - zomaar 3 maanden lang 33% van af te halen, voelt onmenselijk. Dat schijnt van Den Haag te moeten. Als ik lees dat Dalfsen met voornoemde 30% nog gekozen heeft voor de meest zachte manier van straffen die door het kabinet wordt toegestaan, dan vraag ik me echt af of dit helpt. Vraag de schuldensanering maar vast aan.

CDA

Onze filosofie is dat gemeente helpt. De gemeente is de gids in de jungle van regels die alle overheden met elkaar hebben bedacht. Dat mensen zelf verantwoordelijk zijn en mee moeten werken staat buiten kijf. Maar als je jaren niet gewerkt hebt, is de weg naar ritme en afspraken nakomen lang. Dat vraagt een geduldige en helpende gemeente. De verschrikkelijke sanctie die ik net al noemde, zien wij dan ook als stok achter de deur voor het geval de geboden hand niet wordt aangepakt maar weggeslagen.

Voorzitter,

Ik rond af. De CDA-fractie van Dalfsen ziet dat we op de goede weg zijn en dat we goed op weg zijn. We zijn er nog niet. Dat hoeft ook niet. Wij zien 2015 als een belangrijk testjaar. Een jaar waar niemand tussen wal en schip mag raken. Wij zullen het college hier op blijven volgen met de menselijke maat als uitgangspunt.

Het vraagt een strakke monitoring op inhoud en financiën en een stevige evaluatie. Graag zien we voordat we aan 2015 beginnen, dat wij als raad vooraf criteria benoemen. Dat betekent ook inzicht in de nulsituatie en heldere, ambitieuze doelen waar het warme hart van onze gemeente uit blijkt.

CDA-fractie Dalfsen

Arie Koetsier

Roel Kouwen

Theo Logtenberg

Betsy Ramerman

Janine Schiphorst-Kijk in de Vegte

Jan Uitslag

Decentralisaties

Vanaf 2011 hebben we de drie grote decentralisaties al in beeld. Naarmate 1 januari 2015 dichterbij komt wordt het steeds concreter. Steeds meer mensen in dit huis zijn er mee bezig. En van buiten krijgen we steeds meer vragen wat het nu precies betekent. Je voelt de onzekerheid.

Als je de inhoud van de beleidsnotitie op je laat inwerken kun je zomaar het gevoel krijgen dat het haast onverantwoord is wat de overheid in zo'n korte doorlooptijd op het bordje van de gemeente legt.

Misschien was het wijs geweest om de gemeenten voor deze drie decentralisaties ook drie jaar voorbereidingstijd te geven.

Dat is helaas niet gebeurd en dat stelt gemeenten, ook de gemeente Dalfsen voor een grote opgave. Het gaat om kwetsbare mensen en om een samenleving die meer moet bijdragen. Om een nieuw proces in de gemeentelijke organisatie en bij zorgpartners. En tenslotte moet het allemaal gerealiseerd worden met minder geld.

Daarbij gaat het niet alleen om uitvoeren van nieuw beleid. Het gaat om een andere manier van denken. De samenleving van vroeger, waarin men in kleinere verbanden op elkaar betrokken was en voor elkaar zorgde is er niet meer. Lokale instellingen zijn vaak opgegaan in grote bedrijven op afstand. Zorg voor elkaar is verschoven naar de organisaties en de professional en het individu is meestal de maatstaf geworden. We moeten anders gaan denken over de verzorgingsstaat. Dat vraagt om een cultuuromslag. Mensen moeten ook de tijd en gelegenheid krijgen om die omslag te kunnen maken en in praktijk te brengen.

Als ChristenUnie pleiten we daarom voor modern burgerschap in een zorgzame en verantwoordelijke samenleving. Een samenleving waarin mensen verantwoordelijkheid dragen voor zichzelf en oog hebben voor elkaar en vooral voor mensen in kwetsbare situaties. Een samenleving waarin iedereen kan meedoen op een manier die zo goed mogelijk aansluit bij zijn/haar talenten.

Er moet voldoende aandacht en ondersteuning blijven voor mensen die niet op eigen kracht kunnen meedoen. Goede ondersteuning voor deze kwetsbare groep blijft nodig. Immers elk mens is door God geschapen en is kostbaar, te kostbaar om aan zijn of haar lot te worden overgelaten.

Dit vraagt om de inzet en samenwerking van iedereen: gemeente, burgers en bedrijven, kerken en maatschappelijke instellingen. Ieder met eigen kennis en kunde.

Die inzet en samenwerking kent een aantal basiswaarden:

Het vraagt een gemeenschap van burgers die samenleven en samenwerken vanuit hun verbondenheid met elkaar en gesteund worden door de kracht van buurten en wijken. Voor veel van onze burgers is hun christelijk geloof hierbij de basis en een waardevolle en inspirerende kracht.

En dit vraagt een overheid die dicht bij de burgers staat en aandacht heeft voor hun mogelijkheden en beperkingen. Die samen met die burgers kiest voor een integrale aanpak. Een aanpak waarbij de overheid zelf een veerkrachtig vangnet is.

Als we kijken naar de documenten die nu op tafel liggen zien we veel van deze waarden terug in de uitgangspunten van de contourennota en de uitwerkingen in dit beleidsdocument. Voorbeelden zijn het oog hebben voor de zwakkeren, inzetten op maatwerk en eigen keuze, preventief werken, een werkgeversloket, goede voorlichting en aandacht voor mantelzorgers en vrijwilligers. De ChristenUnie

ChristenUnie

is blij met het uitgangspunt van de zachte landing die we op alle beleidsterreinen terug zien. Ook zien we de oproep aan alles en iedereen om mee te doen steeds terug komen. De hele samenleving is nodig en wordt terecht gemobiliseerd.

Naast deze positieve punten zien we ook knelpunten:

- Het uitgangspunt lijkt soms vooral, het voorkomen dat mensen een beroep doen op! en niet het samen zorgen voor. Dat roept angst op bij mensen die nu zorg ontvangen: krijg ik straks wel een eerlijk gesprek, een eerlijke kans?
- Er wordt veel uitgegaan van een individueel sterk mens die pas gelukkig kan zijn als hij/zij alles zelf kan regelen en doen. Afhankelijkheid van zorg krijgt zo een nare klank. Dat creëert een valse tegenstelling. Je kunt veel zorg krijgen en daar van afhankelijk zijn en toch zelf de regie houden. Dat doet mensen recht en doet ook de werkers in de zorg recht.
- Niet alles is maakbaar, accepteer dat er risico's zijn. Blijf realistisch en bescheiden als gemeente: ook de huidige zorg is eens vanuit een sterke overtuiging vormgegeven, dat is nu niet opeens allemaal fout. Nieuwe werkwijzen zullen over een aantal jaren waarschijnlijk weer worden aangepast.
- Er lijkt een tegengestelde beweging te zijn: alles dicht bij de burger brengen en tegelijk het verdwijnen van mogelijkheden voor direct contact. Informatie mag dan wel digitaal beschikbaar zijn, maar dat is voor veel mensen moeilijk te vinden. Ook dreigen sommige voorzieningen juist op afstand te komen zoals de consultatiebureaus die dreigen te verdwijnen uit Lemelerveld en Nieuwleusen. We missen hier ook een duidelijke uitwerking van de betrokkenheid en inzet van kerken en andere maatschappelijke organisaties.
- Tot slot onze grootste zorg: het is een hele grote klus, het moet voor minder geld en dat kan niet altijd goed gaan, hoe houden we hier zicht op? Hoe gaan we om met de mensen die tussen wal en schip vallen? Hoe zetten we de gereserveerde gelden in, welke kaders gelden hiervoor?

Dit alles overziend komen we tot het volgende:

De continuïteit van goede zorg is voor ons prioriteit. Er is veel onzekerheid en onrust bij de huidige cliënten. Aan hen moet zo snel mogelijk duidelijkheid geboden worden. Hierbij moet worden uitgegaan van de huidige voorzieningen. Ook bij de aanvragen na 1 januari moet snel en adequaat passende zorg kunnen worden verleend.

Daarnaast is voor ons prioriteit het voeren van een goede regie, die ervoor moet zorgen dat de taken binnen het beschikbare budget kunnen worden uitgevoerd. We hebben de afgelopen tijd gemopperd over het beperkte inzicht in de cijfers. Een goede registratie en een helder inzicht in de zorgbehoeften zijn nodig om het proces beheersbaar te maken en om te kunnen gaan werken vanuit de nieuwe beleidslijnen.

Voor het oplossen van knelpunten rond deze twee prioriteiten kunnen waar nodig de middelen uit de reserve decentralisaties worden ingezet. Integraal werken kan pas goed worden opgepakt als de continuïteit van zorg en de regievoering op orde zijn. Dat wil niet zeggen dat we kansen die zich op korte termijn voordoen niet zouden moeten benutten.

We staan als gemeente en samenleving aan het begin van drie grote transities. We realiseren ons dat een omslag als deze in denken en uitvoeren niet gemakkelijk zal zijn. Dit heeft de afgelopen tijd en

ChristenUnie

vooral de laatste maanden veel inzicht en inzet gevraagd van alle betrokkenen binnen en buiten het gemeentehuis. Daar willen we als ChristenUnie graag onze dank en waardering voor uitspreken.

We hebben er alle vertrouwen in dat we over vijf jaar, als het stof van deze transitie is neergedaald, tegen elkaar zullen zeggen: het was een pittige periode, maar het is nog steeds goed wonen in de gemeente Dalfsen, waar mensen omzien naar elkaar en waar iedereen telt.

Beschouwing op de 3 decentralisaties.

De gemeente staat aan de vooravond van een enorme verandering in de manier waarop een groot aantal taken in het sociaal domein worden uitgevoerd.

Daar hebt u zich als college – samen met een heleboel verbonden organisaties – in de afgelopen periode over gebogen. Met als resultaat een overkoepelende beleidsnota en aan aantal onderliggende verordeningen.

Nou is voorspellen lastig, zeker als het om de toekomst gaat; en toch is het dat wat u hier hebt moeten doen. Proberen te voorspellen hoe het gaat lopen en daar vervolgens beleid op formuleren. Daarop benijden wij u niet.

Nou is de verleiding groot om als politiek hier – vanuit de eigen achtergrond – allerlei vragen, technisch en politiek, over te stellen. Dat doen we maar zeer beperkt. Enerzijds omdat we vinden dat we nog maar aan het begin staan van een gezamenlijk te ondernemen reis. Een reis met veel onzekerheden waarbij we u niet voor de voeten willen lopen maar willen helpen met ideeën en gedachten.

We hebben er dus ook voor gekozen om in deze fase wat algemeen beschouwend te reageren en maar zo links of rechts een enkele vraag er aan toe te voegen.

De reactie doe ik dan ook langs twee lijnen. In eerste instantie een algemene notie hoe wij tegen dit onderwerp aan kijken. In het tweede onderdeel ga ik iets dieper in op hoe we tegen de door u in een aantal verordeningen geschetste oplossingen aan kijken.

Algemene notie

De overheid (ook de gemeente) heeft in dit land maar één taak: het binnen een democratisch vormgegeven rechtsstaat uitvoeren en handhaven van de wet. Niet meer en niet minder.

Aan die taak kun je volgens ons 4 algemene eisen stellen. En die eisen stellen we ook in dit verband aan de door u opgeleverde stukken. Ik loop ze even langs

1. Om te beginnen dient er te worden gehandeld binnen het kader van de wet en het geldende rechtsstelsel.
Nou staan die wetten niet op alle fronten even precies vast maar je kan met recht en rede zeggen dat u met de voorliggende stukken aan die eis voldoet.
2. Die taak moet met voldoende mate van transparantie en mogelijkheden tot het afleggen van verantwoording worden uitgevoerd.
Hier doet u met de onderliggende stukken op z'n minst een goede poging toe. Misschien zijn we het niet altijd helemaal eens met de keuzes die u maakt, maar dat is politiek.
3. Het moet ordentelijk en toegankelijk zijn georganiseerd. Ook daar doet u in voldoende mate aan is onze inschatting.
4. En, het moet doelmatig en doeltreffend zijn. En daar gaat het knippen. De decentralisaties komen met flinke bezuinigingen op ons af. Hier zou de slogan kunnen worden gebruikt: Meer met minder; en sommigen deden dat ook. Meer met minder vergt in onze ogen iets vernieuwends en creatiefs. Want hetzelfde doen met veel minder geld lijkt niet mogelijk en minder doen met minder geld is de weg van de minste weerstand en in strijd met de algemene opdracht die de overheid heeft, zoals verwoord in deze 4^e eis.

Wij hebben nog niet uit deze stukken kunnen afleiden waar de vernieuwing en de creativiteit zit. We hebben goed gelezen dat u zich zorgen maakt over de cliënten en dat u zich inspant om

PvdA

hen te voorzien van op z'n minst passende hulp/zorg met een grote mate aan continuïteit. Sjappoo. Dat valt u te prijzen en daar hadden wij ook om gevraagd.

Maar wat we niet zien is dat u met een bepaalde visie op deze totale problematiek een vernieuwende aanpak voor staat. Een vernieuwing die ons als gemeente in staat stelt ook op langere termijn die ondersteuning te kunnen blijven bieden welke nodig is met het oog op het te dienen belang. Zonder dat we als gemeente onderuit gaan als gevolg van onbetaalbaarheid van het geheel. Of, en minstens zo erg, als gevolg van het feit dat de mensen die van de gemeente afhankelijk zijn daar niet meer terecht kunnen.

En daarom doen we u toch een suggestie aan de hand die mogelijk zouden kunnen helpen bij het formuleren van uw visie op dit onderwerp; want.

Bij de 3 decentralisaties moeten de burgers van de gemeente Dalfsen die zich in een kwetsbare positie bevinden, centraal staan. Juist die kwetsbare groep ondervindt soms belemmeringen op één of soms meerdere terreinen van het sociale leven zoals wonen, werk en dagbesteding, inkomen, onderwijs, opvoeden en opgroeien, vrijetijdsbesteding en sport, gezondheid, welzijn en sociale contacten .

Dat overziend zijn er twee centrale vragen die beantwoord moeten worden:

- *Hoe organiseren we dat de eigen kracht van de doelgroep zodanig kan worden versterkt dat de regie over het eigen leven vorm kan worden gegeven;*
- *En hoe zorgen we er voor dat in die gevallen waar de eigen kracht ontoereikend is, de ondersteuning wordt geboden die passend is.*

In onze visie op dit onderwerp is de zorg voor mensen in de lokale gemeenschap per definitie kleinschalig; dichtbij en wijkgericht georganiseerd samen met bijvoorbeeld een sociaal kernteam. Al dan niet in samenhang met een Kulturhus of een wijkgerichte voorziening als bijvoorbeeld een buurtkamer. Die zorg is preventief waar dat kan en curatief waar dat moet.

De regie over het eigen leven dient zoveel als mogelijk in de eigen handen van een ieder te blijven. Zelf doen waar dat kan, met hulp van anderen waar dat niet lukt en met hulp van de overheid waar dat moet.

We hopen dat het u aanspreekt en dat u het kunt gebruiken..

Voor ons is het in ieder geval de maatstaf waar aan we gaan afmeten of datgene wat we gaan organiseren en waarover we voorstellen van u krijgen, daar aan voldoet.

Compliment aan ondersteuning.

D66

Geachte voorzitter, dames en heren,

De fractie van D66 heeft kennisgenomen van alle beleidsnota's decentralisatie in het sociaal domein en zal deze zoals gevraagd ook samenvattend beschouwen. Allereerst spreek ik echter graag ook onze waardering uit voor bestuur en vooral de medewerkers van de gemeente die kop en staart hebben weten te geven aan deze ingrijpende en veel omvattende materie. Maar ook geven wij graag een compliment aan alle maatschappelijk betrokken partijen die in de afgelopen periode bijgedragen hebben aan de discussie waardoor er ook vanuit onze samenleving veel input is geweest.

En dat is nou precies het doel van de decentralisatie, de verantwoordelijkheid voor zorg & welzijn dichterbij de burger brengen.

Boze tongen in het veld willen nog wel eens beweren dat deze decentralisatie is bedoeld als ordinaire bezuiniging van de rijksoverheid, door het hele pakket over de schutting van de gemeente te kieperen. D66 gelooft daar niet in en neemt daar dan ook afstand van.

Ook wij kunnen niet ontkennen dat de overgang van rijksbeleid naar de gemeente gepaard gaat met reductie van kosten, dus met reductie van budget. Maar dat is ook nodig willen we de betaalbaarheid van ons zorgsysteem in stand kunnen houden. Daar zijn maatregelen voor nodig die tot slimme oplossingen kunnen leiden. Voor die uitdaging staat ook onze gemeente, zeker ook omdat de gemeente nog niet over alle onderliggende cijfers beschikt. Aan ons (de GR) de vraag of wij de voorstellen zoals die nu voorliggen ook als verstandig en rechtvaardig beoordelen.

Voordat ik daar antwoord op geef wil ik het standpunt van D66 Vechtdal (uit ons verkiezingsprogramma) nog eens kort herhalen als het gaat om Zorg & Welzijn voor onze burgers.

“D66 vertrouwt op de kracht en de verantwoordelijkheid van mensen zelf. Zij moeten in staat worden gesteld zelf regie te voeren over het eigen leven en deelname aan het sociale en maatschappelijk verkeer. Dit geldt ook als er omstandigheden zijn waardoor dit bemoeilijkt wordt door ziekte, uitval of chronisch gebrek. Ieder mens heeft tenslotte recht op een respectvol en volwaardig bestaan. Daar waar eigen regie tekort schiet of de omgeving het laat afweten, kan de overheid bijspringen. De Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) bijvoorbeeld voorziet in vormen van participatie, zonder verantwoordelijkheden over te nemen. Door dit op gemeentelijk niveau te organiseren, is de invloed en betrokkenheid bij de eigen burger het grootst.” Aan dit uitgangspunt toetsen we graag de uitvoering van de decentralisatie in het sociaal domein.

Ronduit positief zijn we over de vertaling van de uitgangspunten die al eerder zijn vastgelegd in de contourennota. De eigen kracht, meer samenleving en minder overheid, samenhang, integraliteit, preventief in plaats van curatief, dat zijn geformuleerde begrippen die noodzakelijk ingepast moeten worden in de dagelijkse praktijk, wil deze decentralisatie ook daadwerkelijk tot een succes worden. Laat het vooral duidelijk zijn dat deze stelselwijziging ook vooral een systeemwijziging is en alleen kans van slagen heeft als we afscheid nemen van het oude systeem.

Laten we er voor zorgen dat we de nieuwe aanpak vanaf het begin consequent ter hand nemen. Niets is moeilijker dan verwachtingen van mensen te managen. Velen die nu een beroep doen op vormen van ondersteuning in zorg, zullen dat ervaren als een recht waar ze soms al lange tijd, gezien de AWBZ, ook echt recht op hadden.

In de nieuwe systematiek is het voor niemand meer als vanzelfsprekend dat deze zorg gecontinueerd kan worden.

D66

In het overgangsjaar 2015 zal duidelijk worden wie het beter zelf kan organiseren en wie is aangewezen op ondersteuning omdat hij of zij dit zelf niet georganiseerd krijgt. Want voor D66 staat voorop dat er altijd hulp moet zijn voor mensen die dat echt nodig hebben.

Ook wij vinden dat zelfredzaamheid en wellicht zelfwerkzaamheid een belangrijke factor wordt, maar we moeten we er wel op toezien dat er op een zorgvuldige wijze gecommuniceerd wordt met de bevolking, in het bijzonder met degenen waarvan we nu al weten dat zij zorgvrager zijn. Deze taak ligt vooral bij de gemeente, maar wij willen in dit verband ook graag wijzen op het belang van wijkteams en sociale groeperingen die al dan niet georganiseerd, een ondersteunende rol kunnen vervullen bij de communicatie over verwachtingen.

Hoe duidelijker de besluitvorming in de top, des te minder onzekerheden laten we bestaan over wat het nieuwe stelsel voor de individuele zorgvrager tot gevolgen hebben, onverlet de onduidelijkheid die “Den Haag” nog wel eens laat bestaan.

De rol van de wijkteams, maar vooral van degene die opnieuw zullen indiceren, al dan niet aan de keukentafel, is de komende periode cruciaal. Zij zullen voldoende toegerust moeten zijn om deze taak zorgvuldig ter hand te kunnen nemen. En met zorgvuldig bedoelen we vooral scherp in de analyse, maar met voldoende inlevingsvermogen in de individuele situatie. Maatwerk is ook hier van belang.

D66 ondersteunt de keuze van Dalfsen om voorlopig de taken van het Centrum voor Jeugd en Gezin(CJG) nog apart te laten van de Sociale Kern teams.

Aandacht behoeft de keuze om de SKT's als “netwerk organisaties” neer te zetten, met de medewerkers (voorlopig) nog in dienst bij de verschillende moeders. Objectiviteit en onafhankelijkheid dienen gewaarborgd te zijn.

Dames en heren, op de schouders van deze teams, inclusief de wijkverpleegkundige en de WMO consulent rust een zware taak, Zij verdienen dan ook onze steun.

Tenslotte wil ik namens onze fractie nog kort iets opmerken over de rol van het gemeentebestuur, in het bijzonder de gemeenteraad. Wij zijn er voor te zorgen dat we het eens zijn over de beleidsuitgangspunten en toezien op de juiste verordeningen. Laten we als gemeenteraad vooral het vertrouwen uitspreken in de uitvoerende organisatie en als raad de gepaste afstand bewaren tot individuele gevallen.

In 2015 zullen er heus wel enige individuele zorgvragen mis lopen, dat kan bijna niet anders. Ook als bijna alles goed gaat, worden er natuurlijk fouten gemaakt. Belangrijk is dan, dat er met wederzijds respect op wordt gereageerd; de fouten hersteld en dat ervan wordt geleerd. De fractie van D66 spreekt op voorhand dat vertrouwen ten volle uit en verzoekt het bestuur om van tijd tot tijd met een voortgangsrapportage te komen, waarin ook deze leermomenten de aandacht krijgen.

Voorzitter,

We staan aan de vooravond van een grote opgave. We vinden allemaal iets van de decentralisaties, maar vast staat dat we een grote verantwoordelijkheid van de centrale overheid naar de lokale overheid toegeschoven krijgen. Dit is een feit. Daarmee krijgen we ook te maken met risico's. Risico's op het financieel gebied, maar ook risico's ten aanzien van aansprakelijkheid. Hoe gaan we daarmee om? Laten we de kans grijpen om onze zorgbehoevenden te laten zien hoe we dit als gemeente oppakken. Wij zijn de poort waar men aanklopt om vervolgens een gids te zijn in het woud van zorginstatnties. Onze visie ten aanzien van de zorg is als volgt:

- Decentralisatie verbetert de **kwaliteit** van de zorg.
  - Lokale overheid en lokale partijen staan dicht bij elkaar. Lokale overheid is beter in staat om de kwaliteit van de zorg te managen
- Decentralisatie maakt de zorg **beter betaalbaar**.
- **Niet het recht** op zorg, maar **daadwerkelijke behoefte** is belangrijk.
  - Doen wat nodig is.
- Gemeente is een **stevige gesprekspartner** voor zowel afnemer als aanbieder van de zorg. Hiervoor moeten we de volgende zaken regelen:
  - De gemeente is goed op de hoogte waar zorg te krijgen is binnen de gemeente of binnen het samenwerkingsgebied.
  - Vergroten van de kennis over de zorg binnen de gemeente is speerpunt voor komende jaren.
  - De gemeente is in gesprek met partijen (aanbieders en afnemers).
- De **benodigde zorg** is voor de zorgbehoevende **goed bereikbaar**.
- **Een toegangspunt** vanuit de gemeente. 1 loketgedachte.
- **Goede communicatie** naar burger waar deze moet zijn voor zorg.
- Zorg inkopen via **lokale partijen**.
- Voor de onderdelen die nog niet duidelijk zijn, moeten we er eerst voor zorgen dat **huidige contracten door blijven gaan**. Dit moet uiterlijk eind 2015 gereed zijn (lieft eerder), om de zorgbehoevenden niet onzekerheid te laten zitten.
- Gezien de risico's die de gemeente loopt (aansprakelijkheid, financiële risico's) is het formeren van een **werkgroep** (waar Raad, college, ambtelijke organisatie zitting in hebben) noodzakelijk.
  - Cyclische opzet: we maken plannen, we voeren uit, we controleren of de vastgestelde doelen zijn behaald en we sturen bij in de planvorming en/of de uitvoering.
  - Grote (beleids)onderwerpen/wijzigingen opstarten via een startnotitie van deze werkgroep. Hierin kaders en stip op horizon meegeven.
- We zien de komende periode als een leerschool die we met regelmaat moeten evalueren. Daarbij moeten we durven terug te komen op eerdere besluiten als de situatie daarom vraagt.

Tot slot, complimenten aan iedereen die heeft bijgedragen aan het werk wat al is gedaan: betrokkenen, de professionals uit het werkveld en de ambtelijke organisatie.